

Proje Geliştirme Sürecine Dair Öğretmen Görüşleri *

Zeynep TATLI**

Öz: Ülkelerin gelişmişlik seviyelerinin belirlenmesinde proje faaliyetlerine aktif katılım önemli olduğundan ülkeler ulusal ve uluslararası düzeyde proje geliştirebilecek kişi ve kurumlara üst düzey destek sağlamaktadır. Toplumunu şekillendiren öğretmenlerin, proje çalışmalarına aktif öncelik vermeleri beklenmektedir. Betimsel nitelikli bu araştırmada genel tarama modeli kullanılarak öğretmenlerin proje çalışmalarında yer alma ve proje geliştirmeye yönelik görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır.

Bu amaçla ilk, orta ve lise düzeyinde görev yapan 27 farklı branştan toplam 360 öğretmene ulaşılarak proje geliştirme sürecine dair görüşlerinin belirlenmesi ve bu süreçte öğretmenlerin önlerinde bulunan engeller tespit edilmeye çalışılmıştır.

Çalışma sonucunda, sosyal bilgiler ve bilişim teknolojileri öğretmenleri dışındaki branş öğretmenlerinin proje geliştirme ve yönetimi konusunda herhangi bir eğitim almadıkları, öğretmenlerin büyük bölümünün bir projede yer almak istedikleri ancak kendilerinde gördükleri farklı eksiklikler nedeniyle proje çalışmalarına katılmadıkları ortaya çıkmıştır.

Ayrıca, öğretmenlerin büyük çoğunluğu proje geliştirme konusunda okullarında yardım alabilecekleri bir birim kurulmasının bu birimlerde bilişim teknolojileri başta olmak üzere yabancı dil öğretmenlerinin de yer almasının yararlı olacağı yönünde önerilerde bulunmuşlardır.

Anahtar Kelimeler: Proje geliştirme, Öğretmen görüşleri, Güçlükler

*Bu makale EJER 2015 'de sunulan bildirinin genişletilmiş halidir.

**Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi zeynepktu@hotmail.com

Teachers Opinions About Project Development Processes

Abstract

Active participation in project works has become an important criterion in determining the development levels of countries. For this purpose, countries support people and institutions that can develop projects at national and international levels. With this purpose in mind, there is a need for more teachers who shape the society to take part in the project activities in advance. This study employs descriptive (survey) method and general scanning model in order to determine teachers' views on developing projects and taking part in project activities. For this purpose, 360 primary, secondary and high school teachers from 27 different subject-matters were surveyed about their opinions on project development and project management processes. As a result, it was found that, apart from social science teachers and information technologies teachers, no other subject-matter teachers had education regarding project development and management. Most of the teachers that were surveyed stated that although they want to take part in project activities, they can't participate because of different drawbacks and obstacles. Additionally, many teachers have made suggestions such as willing to establish help centers in their schools for the project development and the participation of the foreign language teachers as well as the information technologies teachers to these centers.

Keywords: Project development, Project management, Information technologies

Giriş

Proje, karmaşık bir sorunun çözümüne yönelik tasarlanmış, tanımlı hedefleri ve beklenen sonuçları olan mali, teknik ve insan kaynaklarını kullanan, yer ve süre olarak sınırlandırılmış, önceden planlanmış ve sonunda değerlendirmeye tabi tutulan, sonuç odaklı, somut faaliyetler bütünü olarak tanımlanabilir (Erdem ve Akkoyunlu, 2002; Solomon 2003;Kuster vd., 2015). Proje çalışması birçok yöntem ve stratejiyi içine alabilen, öğrencinin kendi kendine bilgiye ulaşmasını, bilgiyi kullanmasını, ilgi alanlarına transfer etmesini, araştırma yapmasını, bilimsel süreç becerilerini kullanmasını, elde ettiği bilgileri istenilen formatta sunabilmesini sağlayan bir yaklaşımdır (Korkmaz ve Kaptan, 2002). Projenin temel niteliği, bireyin bir probleme çözüm bulması, problemin çözümü için hangi adımların atılması gerektiğine karar verebilmesidir (Kubinova, Novotna ve Littler, 1998). Bunun yanı sıra proje ile, öğrencilerin kendi öğrenmelerinden sorumlu olmalarına yardımcı bulunulması ve onların başkalarıyla işbirliği içerisinde çalışmaya motive edilmesi amaçlanmaktadır (Erdem, 2002; Demirhan ve Demirel, 2003;Erhorn-Klutting vd., 2016). Bu kapsamda bir projede kavram veya becerinin kazandırılması için ilgili problemin çözümüne yönelik olarak grup ya da bireysel çalışmalar yapılmaktadır (Erdem ve Akkoyunlu, 2002; Shenhar,2015; Erhorn-Klutting vd., 2016).

Projeler, öğretmenlere alternatif ölçme araçlarını kullanma imkânı ve öğrencileri süreçte aktif kılmayı sağlayacak etkinlikleri sunarken; öğrencilere, içinde yaşadıkları çevreyi ve evreni bilimsel yönden ele alıp incelemeleri için fırsatlar yaratmaktadır. Bu özelliklerinden dolayı projeler, öğrencilerin hayata atıldıkları zaman yapacakları çalışmaların provası olarak da nitelendirilmektedirler. Zira öğrencilerin hayata kolay uyum sağlamaları, içinde buldukları çevreyi iyi gözlemlemeleri ve olaylar arasında neden-sonuç ilişkisi kurmalarına bağlıdır (Korkmaz ve Kaptan, 2001). Proje geliştirme ve bir projeye dâhil olmanın olası yararları: Zamanı planlama, interneti doğru kullanma, araştırmayı öğrenme, okuldaki kazanımları hayata geçirme, problemlere çözüm bulma, ekip halinde çalışabilme,

muhataplarını ikna edebilme, kendini ifade edebilme, bilişim teknolojileri alanında kendini geliştirebilme, yabancı dil kullanabilme, farklı ülkelerdeki aynı ilgi alanına sahip kişilerle tanışabilme, vizyon sahibi olma şeklinde özetlenebilir (Kubinova, Novotna ve Littler, 1998; Artto, Kujala, Dietrich ve Martinsuo, 2008; Harada, Kirio ve Yamamoto,2015).

Öğrenciler proje çalışmalarında yer alarak belirtilen nitelikleri kazanmakta ve bu süreçte kendilerini geliştirmek için fırsatlar bulmaktadır. Bu nedenlerle proje deneyimi olan kişi, mesleki ve akademik anlamda emsallerinden öne çıkmaktadır (Karataş ve Özcan, 2010; Comenius, 2012). Çünkü proje çalışmasına dâhil olan öğrenciler, Bloom'un (1956) da vurguladığı gibi ezberlemekten öte kavrama, uygulama, analiz, sentez ve değerlendirme basamaklarına çıkabilmekte ve bilgi birikimlerini daha işlevsel olarak kullanabilmektedirler (Saracaloğlu, Akamca ve Yeşildere, 2006; Kluster vd., 2015). Projeler, bilimsel içeriğin yanında insanları ve kültürleri tanıştıran, dünyanın farklı bölgelerindeki insanları işbirliği içinde çalışma ve kaynaşma konusunda organize eden oluşumlardır. Bu nedenle proje deneyimi gerek öğretmen gerekse öğrenciler açısından oldukça önemli ve değer verilmesi gereken bir uygulama olarak dikkat çekmektedir.

Öğrencileri proje yapmaya itecek güç olan öğretmenlerin, öğrencileri gerçek bir takım olarak çalışma yapma konusunda cesaretlendirmesi ve onlara takım kurallarını önceden bildirilmesi gerekmektedir. Öğrencilerin bir iş planı çerçevesinde hareket ederek eşit roller üstlenmeleri de dikkate alınmalıdır. Bu kapsamda öğrencilerin önceden planlanmış düzenli toplantılar yapmalarını sağlamak, öğretmenin dikkat etmesi gereken diğer bir husustur (Saracaloğlu, Akamca ve Yeşildere, 2006). Öğretmenlerin bu türden proje faaliyetlerine katılabilmeleri için TÜBİTAK, Ulusal Ajans veya Avrupa Birliği gibi çeşitli kurumlardan destek için başvuruda bulunmaları gerekmektedir. Proje etkinliklerine destek sağlayan kurumlardan biri olan Avrupa Birliği başta eğitim, sağlık, teknoloji ve yerel kalkınmaya yönelik projeler olmak üzere yalnızca 1997-2006 yılları arasında 6,5 milyar Euro'luk fonu

ülkemizin kullanımına ayırmıştır. Bu fondan Türkiye'nin alabildiği destek yalnızca %15'dir. (URL-1, 2016). Avrupa Birliğinin yayınladığı 2015 raporunda ise geçen süre içerisinde Avrupa Birliği projelerinin toplam bütçesinin 17 milyar Euro'ya, Türkiye'nin katkısının 290 milyon Euro'ya çıktığı ancak alınan desteğin 30 milyon Euro seviyesinde kaldığı görülmüştür (URL-2, 2016). Milli Eğitim Bakanlığında görev yapan öğretmenlerin tümünün, eğitim alanında ilan edilen proje çağrılarına başvuru yapabilecek konumda olmalarına karşın bu konuda yapılan teklifler yok denecek kadar az seviyededir. Milyonlar ayırarak destek olduğumuz bu proje alanında, ülkemizin, verdiği tutarın neredeyse %10'unu alabilmesi Türkiye için hem maddi hem manevi anlamda büyük bir kayıptır. Bu kaybın önlenmesi ve verilen desteklerden ülkemizin daha fazla yararlanabilmesi daha nitelikli projeler ortaya koyabilmesi ile mümkündür. Dolayısıyla öğretmenlerin süreçte aktif olarak görev almaları, proje geliştirme ve yönetme sürecindeki eksikliklerin tespit edilmesi, sürecin geliştirilebilmesi adına önemlidir. Bu araştırmanın amacı proje geliştirme ve yönetimi sürecine yönelik öğretmen görüşlerinin belirlenmesidir. Bu genel amaç doğrultusunda araştırmada şu sorulara yanıt aranmıştır:

Öğretmenlerin proje geliştirme çalışmalarına yönelik görüşleri ne yöndedir?

Öğretmenler, proje geliştirme konusunda desteğe ihtiyaç duymakta mıdır?

Öğretmenlerin proje geliştirme konusunda okullarında özel bir yapılanmaya gidilmesi hususunda görüşleri ne yöndedir?

Yöntem

Çalışmanın Deseni: Çalışmada betimsel bir niteliğe sahip olan genel tarama modeli kullanılmıştır. Betimsel yöntem olayların, objelerin, varlıkların, kurumların, grupların ve çeşitli alanların *ne* olduğunu; mevcut olayların, daha önceki olay ve koşullarla ilişkilerini de göz önünde bulundurarak, durumlar arasındaki etkileşimi açıklamayı hedefler (Kaptan, 1998). Bu araştırmalarda araştırma problemin özellikleri, oluş sıklığı, problem üzerinde etkili

olan değişkenler, değişkenlerin önem dereceleri ve arasındaki ilişkilerin belirlenmesi amaçlanır (Ural ve Kılıç, 2006). Bu bağlamda genel tarama modeli, kalabalık bir evren hakkında geçmişte ya da halen var olan bir durum hakkında genel bir yargıya varmak amacıyla, evrenin tümü ya da ondan alınacak bir örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemesidir (Karasar, 2005).

Örneklem: Çalışmayla ilgili uygulamalar 2011-2012 öğretim yılı bahar döneminde yapılmıştır. Çalışma evreni 2011-2012 öğretim yılında Trabzon il merkezinde farklı branşlarda görev yapan öğretmenlerdir. Seçkisiz örneklem yöntemiyle (random sampling) belirlenen 16 farklı okulda 21 farklı branşta görev yapan toplam 500 öğretmene gönderilen anketlerin 390'ı geri gelmiş, gelen anketlerden değerlendirilebilir olan 360'ı (184 Kadın, 176 Erkek) analize dâhil edilmiştir. Değerlendirmeye alınan anketler göz önünde bulundurulduğunda anketlerin geri dönüş oranı %78'dir.

Veri Toplama Aracı: Verilerin elde edilmesinde Ek-1'de verilen ve araştırmacı tarafından geliştirilen *Proje Geliştirme Sürecine Yönelik Öğretmen Görüşlerini Belirleme Anket Formu* kullanılmıştır. Anket geliştirilme sürecinde, 150 öğretmenle yürütülen çalışma kapsamında proje geliştirme sürecine ilişkin yöneltilen soru ve açık uçlu sorulara verilen cevaplar incelenerek en sık vurgulanan görüşler anket formunun oluşturulmasında kullanılmıştır. Geliştirilen anketin kapsam geçerliliğini sağlamak amacıyla, en az bir projede yer almış alanında uzmanlık derecesine sahip on akademisyenden görüş alınmıştır. Anket, uzmanlardan gelen eleştiriler doğrultusunda yeniden düzenlenmiş ve anketin farklı bir öğretmen grubundan seçilen 50 öğretmen tarafından yeniden cevaplanması sağlanmıştır. Bu aşamada öğretmenlerin anlamadıkları ya da yanlış anladıkları ifadeler üzerinde görüşülerek anket yeniden düzenlenerek Ek-1'de verilen şeklini almıştır. İki bölümden oluşan anketin *kişisel bilgiler* başlığı altında, katılımcıların kişisel bilgilerini almaya yönelik 5 soru

bulunurken ikinci bölümde “Proje Geliştirmeye Yönelik Görüşler” başlığı altında katılımcıların sürece ilişkin görüşleri sekiz soru ile belirlenmeye çalışılmıştır.

Bulgular

Araştırmanın bulguları “Öğretmenlerin Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular” ve “Öğretmenlerin Proje Geliştirmeye Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular” olmak üzere iki bölümde incelenmiştir. Bu bölümler sırasıyla sunulmaktadır.

Öğretmenlerin Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Öğretmenlerin görev yaptıkları kurumlar ve branşlarına ilişkin bulgular Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo1. Öğretmenlerin görev yaptıkları kurumlar ve branşları

Okul türü	Branş
Okul öncesi	Okul Öncesi Öğretmenliği
İlköğretim	İlköğretim Matematik, Sosyal Bilgiler, Fen ve Teknoloji, Türkçe, Beden Eğitimi, İngilizce, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Bilişim Teknolojileri, Teknoloji ve Tasarım, Sınıf Öğretmenliği
Lise	Matematik, Tarih, Edebiyat, Coğrafya, İngilizce, Fizik, Kimya, Biyoloji, Rehberlik, Bilgisayar, Müzik

Tablo 1 incelendiğinde okulöncesinde yalnızca okul öncesi öğretmenliğinin, ilköğretimde Matematik, Sosyal Bilgiler, Fen ve Teknoloji, Türkçe, Beden Eğitimi, İngilizce, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Bilişim Teknolojileri, Teknoloji ve Tasarım ile Sınıf Öğretmenliği branşlarının yer aldığı görülmektedir. Lise kademesinde görev yapan öğretmenler ise Matematik, Tarih, Edebiyat, Coğrafya, İngilizce, Fizik, Kimya, Biyoloji, Rehberlik, Bilgisayar ve Müzik branşları olmak üzere üç kademe toplam 21 farklı branştan öğretmene ulaşılmıştır.

Öğretmenlerin eğitim durumlarına ilişkin bulgular tablo 2’de verilmiştir.

Tablo2. Öğretmenlerin eğitim durumları

Okul türü	Önlisans		Lisans		Y.Lisans		Doktora		Toplam	
	f	%	F	%	f	%	f	%	f	%
Okul öncesi	4	1.1	11	3.1	0	0	0	0	15	4.2
İlköğretim	22	6.1	141	39.2	8	2.2	0	0	171	47.5
Lise	2	0.6	150	41.7	20	5.6	2	0.6	174	48.3
Toplam	28	7.5	302	83.9	28	7.8	2	0.6	360	100

Tablo 2 incelendiğinde öğretmenlerin yalnızca %8.4'ünün lisansüstü düzeyde eğitim aldığı, %7.5'inin eğitim düzeyinin ön lisans seviyesinde kaldığı, %83.9'unun ise lisans mezunu olduğu ve %4.2'sinin okul öncesi, %47.5'inin ilköğretim, %48.3'ünün ise liselerde görev yaptığı görülmektedir.

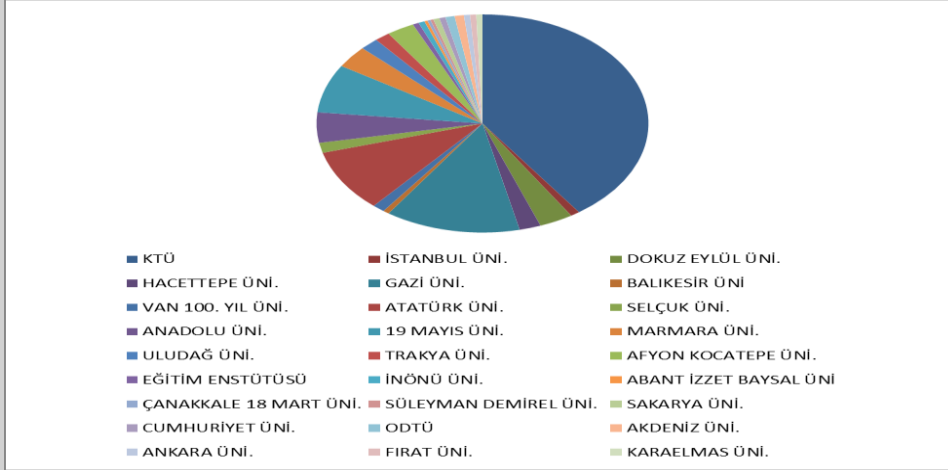
Öğretmenlerin hizmet sürelerine ilişkin bulgular Tablo 3'de verilmiştir.

Tablo3. Öğretmenlerin hizmet süreleri

Okul türü	0-5 yıl	6-10 yıl	11-15 yıl	16 yıl ve üzeri	Toplam
Okul öncesi (f)	5	4	4	2	15
İlköğretim (f)	24	23	37	87	171
Lise (f)	13	26	65	70	174
Toplam (f)	42	53	106	159	360
Toplam (%)	11.6	14.7	29.4	44.1	100

Tablo 3 incelendiğinde çalışmaya katılan öğretmenlerin %44,1'inin öğretmenlik deneyimlerinin 16 yıl ve üzeri, %29,4'ünün 11-15 yıl arasında olduğu görülmektedir. Görevin ilk beş yılı içerisinde olan öğretmenlerin oranı ise yalnızca %11,6'dır.

Öğretmenlerin mezun oldukları okullara göre dağılımları grafik 1 ile gösterilmiştir

Şekil 1. Öğretmenlerin mezun oldukları üniversiteler

Şekil 1 incelendiğinde öğretmenlerin lisans eğitimlerini Türkiye'nin farklı bölgelerinde yer alan 27 farklı üniversitede aldıkları görülmektedir.

Öğretmenlerin, yabancı dil bilgilerine ilişkin bulgular Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Öğretmenlerin yabancı dil düzeyleri*

Okul türü	İyi		Orta		Yetersiz	
	f	%	f	%	f	%
Okul öncesi	5	1,4	0	0	10	2,8
İlköğretim	22	6,1	46	12,8	103	28,6
Lise	22	6,1	48	13,3	104	28,9
Toplam	49	13,6	94	26,1	217	60,3

*Bu veriler öğretmenlerin kendi görüşleri doğrultusunda oluşturulmuştur.

Tablo 4 incelendiğinde öğretmenlerin yalnızca %13,6'sı yabancı dil bilgi düzeylerini iyi, %26,1'i orta, %60,3'ü ise yetersiz olarak nitelendirdikleri görülmektedir.

Öğretmenlerin Proje Geliştirmeye Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular

Bu bölümde öğretmenlerin genel olarak proje geliştirmeye yönelik görüşleri sunulmaya çalışılmıştır. Öğretmenlerin meslek hayatları boyunca bir proje faaliyetinde görev alıp almadıklarına yönelik sorulan soruya vermiş oldukları cevaplar tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. Öğretmenlerin daha önceki proje deneyimleri

Okul türü	Proje deneyimi olan		Proje deneyimi olmayan		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Okul öncesi	4	1,1	11	3,1	15	4,2
İlköğretim	15	4,2	156	43,3	171	47,5
Lise	23	6,4	151	41,9	174	48,3
Toplam	42	11,7	318	88,3	360	100

Tablo 5 incelendiğinde öğretmenlerin %11,7'sinin daha önce en az bir proje deneyimi yaşadıkları %88,3'ünün ise daha önce bir proje deneyimleri olmadığı görülmektedir.

Öğretmenlerin lisans ya da sonrası dönemde (hizmet içi kurs kapsamında) proje geliştirme ve yönetimi konusunda herhangi bir eğitim alıp almadıkları yönündeki soruya vermiş oldukları cevaplar tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6. Öğretmenlerin proje geliştirme ve yönetimi alanında eğitim alma durumları

Okul türü	Eğitim alan		Eğitim almayan		Toplam	
	f	%	F	%	f	%
Okulöncesi	3	0,8	12	3,3	15	4,2
İlköğretim	37	10,3	134	37,2	171	47,5
Lise	25	6,9	149	41,4	174	48,3
Toplam	65	18,1	295	81,9	360	100

Tablo 6 incelendiğinde öğretmenlerin yalnızca %18,1'inin lisans ve sonraki dönemde *proje geliştirme ve yönetimi* alanında bir eğitim aldıkları %81,9'unun ise bu türden bir eğitim sürecine dâhil olmadıkları görülmektedir.

Öğretmenlerin proje çalışmasının olası katkılarına ilişkin verdikleri cevaplar tablo 7 ile sunulmuştur.

Tablo 7.Öğretmenlerin *proje çalışmasının olası katkılarına yönelik görüşleri*

Proje katkıları	Çalışmasının olası	Okulöncesi		İlköğretim		Lise		Toplam*	
		f	%	F	%	f	%	f	%
Kişisel gelişime yardımcı olur	6	1,7	143	39,7	160	44,4	309	85,8	
Kültürel etkileşimi sağlar	4	1,1	115	31,9	132	36,6	251	69,7	
Öğrencilerin başarısını artırır	6	1,7	118	32,8	113	31,4	237	65,8	
Dil gelişimine katkı sağlar	3	0,8	56	15,5	65	18,1	124	34,5	
Maddi kazanç sağlar	3	0,8	32	8,9	33	9,2	68	18,9	

* Katılımcılar birden fazla seçenek belirtmişlerdir.

Tablo 7 incelendiğinde proje geliştirmenin olası katkısı olarak öğretmenlerin %85,8'inin *kişisel gelişime yardımcı olma*, %69,7'sinin *kültürel etkileşimi sağlama*, %65,8'inin *öğrencilerin başarısını artırma* yönünde görüş beyan ettikleri görülmektedir. Öğretmenlerin en az vurguladıkları seçenek % 18,9 oranıyla *maddi kazanç sağlama* olmuştur.

Öğretmenlerin proje geliştirme konusunda yardıma ihtiyaç duydukları alanları belirlemeye yönelik sorulan soruya verdikleri cevaplar tablo 8'de sunulmuştur.

Tablo 8. *Öğretmenlerin proje geliştirme konusunda yardım almak istedikleri konular*

Konular	f*	%
Proje geliştirme süreci	222	61,7
Yabancı Dil	160	44,4
Güncel proje programları (Erasmus, Farabi, vb)	135	37,5
Proje yazma eğitimi	124	34,4
Proje yönetimi süreci	116	32,2
Bilgisayar kullanımı	99	27,5
İnternet kullanımı	65	18,1

* Katılımcılar birden fazla seçenek belirtmişlerdir.

Tablo 8 incelendiğinde öğretmenlerin % 61,7'sinin *proje geliştirme süreci*, %44,4'ünün *yabancı dil*, %37,5 'inin *güncel proje programları*, %34,4'ünün *proje yazma eğitimi*, %32,2'sinin *proje yönetimi* ve %27,5'inin ise *bilgisayar kullanımı* konusunda yardıma ihtiyaçları olduğu tespit edilmiştir.

Öğretmenlerin gönüllü olarak bir projede görev almak isteyip istemedikleri yönünde yöneltilen soruya vermiş oldukları cevaplar tablo 9'da sunulmuştur.

Tablo 9. *Öğretmenlerin gönüllü olarak bir projede görev almayı isteme durumları*

Evet		Hayır		Toplam
f	%	f	%	f
179	49,7	181	50,3	360

Tablo 9 incelendiğinde öğretmenlerin %49,7'sinin gönüllü olarak bir projede görev almak istedikleri %50,3'ünün ise geliştirilecek bir projede gönüllü olarak bir projede yer almak istemedikleri görülmektedir. Öğretmenlerin projelerde görev almayı istememe nedenlerine vermiş oldukları cevaplar tablo 10'da sunulmuştur.

Tablo 10. *Öğretmenlerin projelerde görev almayı istememe nedenleri*

Gerekçe	f*	%
Proje geliştirme ve yönetimi konusunda bilgi eksikliği	184	33
Yabancı dil bilgisinin yeterli olmaması	164	29,4
Bilgisayar/internet kullanımında konusunda bilgi eksikliği	105	18,8
Sorumluluk almak istememe	36	5,6
Ülke dışına çıkmak istememe	30	5,3
Farklı kültürlere yönelik önyargı	7	1,1

* Katılımcılar birden fazla seçenek belirtmişlerdir.

Tablo 10 incelendiğinde projelerde görev almayı istememe nedeni olarak öğretmenlerin %33'ünün *proje geliştirme ve yönetimi konusunda yeterli bilgi sahibi olmamalarını*, %29,4'u

yabancı dil seviyelerinin yeterli olmamasını %18,8'i ise bilgisayar/internet kullanımında eksikleri olmasını belirttiği görülmüştür.

Öğretmenlerin görev yaptıkları okullarda *proje geliştirme ve yönetimi* konusunda bilgi veya yardım alabilecekleri özel bir birimin var olup olmadığına yönelik yöneltilen soruya vermiş oldukları cevaplar tablo 11'de sunulmuştur.

Tablo 11. Öğretmenlerin okullarında projeler konusunda yardım alabilecekleri özel bir birimlerinin olup olmama durumları

Proje Birimi Var		Proje Birimi Yok		Toplam	
f	%	f	%	f	%
32	8,9	328	91,1	360	100

Tablo 11 incelendiğinde öğretmenlerin %91,1'inin okullarında proje gerçekleştirmek istemeleri halinde proje konularında bilgi/yardım alabilecekleri özel bir birim olmadığı görülmektedir. Bu türden bir destek alabileceklerini belirten öğretmenlerin oranı ise yalnızca %8,9'dur.

Proje geliştirme konusunda okullarda öğretmenlere yardım/destek hizmeti sağlayacak özel bir birim kurulmasını isteme konusunda öğretmenlerin görüşleri Tablo 12'de sunulmuştur.

Tablo 12. Öğretmenlerin okullarında proje geliştirme içerisinde olduklarında kendilerine yardımcı olabilecek bir birim kurulmasını isteme durumları

Evet		Hayır		Toplam	
f	%	f	%	f	%
279	85,06	49	14,93	328*	100

*Proje birimi bulunmayan öğretmenler cevaplamışlardır.

Tablo 12 incelendiğinde öğretmenlerin %85,06'sının okullarında proje geliştirmek istediklerinde kendilerine bu konuda yardım/destek sağlayabilecek bir birim kurulmasını

istedikleri görülmektedir. Bu türden bir birime ihtiyaç olmadığını düşünen öğretmen oranı ise yalnızca %14,93'tür.

Öğretmenlerin okullarında bir proje geliştirme birimi oluşturulması durumunda bu birimde yer almasını uygun gördükleri öğretmen branşlarına ilişkin verilen cevaplar Tablo 13'de sunulmuştur.

Tablo 13. Öğretmenlerin proje geliştirme destek biriminde görev almasını önerdikleri öğretmen branşları

Önerilen Branşlar	f*	%
Bilişim Teknolojileri	191	53,1
Fen ve Teknoloji	163	45,3
Yabancı Dil	152	42,2
Sosyal Bilgiler/Tarih/Coğrafya	46	12,8
Türkçe/ Türk Dili Edebiyatı	36	10
Matematik	32	8,89
Diğer	14	3,89

*Katılımcılar birden fazla seçenek belirtmişlerdir.

Tablo 13 incelendiğinde en çok ihtiyaç duyulduğu belirtilen branş %53,1 ile *bilişim teknolojileridir*. Bunu %45,3 ile *fen ve teknoloji* ve sonrasında %42,2 ile *yabancı dil* branşı izlemektedir.

Tartışma ve Sonuç

Çalışma sonuçlarına bakıldığında günümüzde ulusal ve uluslararası nitelikte önemli yeri olan proje çalışmalarına çeşitli gerekçelerle yeterince aktif katılım gösterilemediği tespit edilmiştir. Çalışma kapsamında öğretmenlerin proje geliştirme sürecinde karşılaştıkları engellerden en önemlilerinden biri, öğretmenlerin lisans eğitimleri sırasında *proje geliştirme* konusunda eğitim almadan mezun olmalarıdır. Eğitim fakülteleri programları incelendiğinde

yalnızca Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümlerinde *Proje Geliştirme ve yönetimi* ve Sosyal Bilgiler Öğretmenliği programlarında ise *Sosyal Proje geliştirme* eğitimi derslerinin lisans kapsamında verildiği, bu programlar dışında proje geliştirme ve/veya yönetimi ile ilişkili bir ders yer almadığı tespit edilmiştir (YÖK, 2007).

Lisans eğitimi esnasında bu süreç hakkında bilgi sahibi olmayan öğretmenlerin proje çalışmalarına öğretmenlik hayatlarında yer vermedikleri ya da çok sınırlı düzeyde yer verdikleri görülmektedir (Güven, 2013). Başka bir çalışmada (Zeren Özer ve Özkan, 2012) ise öğretmen adaylarının meslek hayatlarında, proje sürecini doğru yönetebilmeleri için kendilerinin bu türden bir eğitime dâhil olmalarının şart olduğu ifade edilmiştir. Ayrıca öğretmen adaylarının üniversite öğrenimleri sırasında proje uygulamaları yapma şansı bulduklarını ancak özel uygulamalar hariç okullarındaki öğrencilere proje yaptırma-yönetme olanağına sahip olmadıkları da belirtilmiştir. Üniversite eğitiminin içeriğinin böyle bir süreci zorunlu kılmadığının da vurgulandığı çalışma sonucu ile bu çalışmanın verileri birbirini destekler niteliktedir. Öğretmenlerin lisans döneminde proje geliştirme çalışmalarıyla ilgili uygulamalı bir ders almadıkları için bir proje yürütürken öğrencilerine rehberlik etmede kendilerini yetersiz gördükleri Baki ve Bütüner (2009) tarafından gerçekleştirilen çalışmada da ifade edilmektedir. Hizmet içi eğitimlerle bu eksikliğin giderilmesine yönelik yapılan çalışmalarda ise eğitim süreci sonunda tüm öğretmenlerin beklenen düzeyde erişemedikleri görülmüştür (Seferoğlu, 2004; Önen, Mertoğlu, Saka ve Gürdal, 2010).

Gerçekleştirilen çalışmaya katılan öğretmenlerin, *okullarda proje geliştirme konusunda bir birim kurulması ve bu birimlerin başına proje geliştirme ve yönetimi konusunda eğitimi ve bilgisi olan, bilgisayar ve internet kullanımı konusunda diğer branş öğretmenlerine destek verebilecek donanıma sahip bilişim teknolojileri öğretmenlerinin getirilmesi yönünde, bilişim teknolojileri öğretmenlerini işaret eden bir öneride bulunmaları çalışmanın en önemli tespitlerindedir. Bu öneri bilişim teknolojileri öğretmenlerinin görev*

tanımlarında da yer alan *İlköğretim ve ortaöğretimde bilişim teknolojilerinin kullanımına yönelik dersleri verebilecek ve çalışma arkadaşlarına, teknoloji ve teknolojinin derslere entegre edilmesi konusunda rehberlik ve öncülük yapma* misyonu ile de örtüşmektedir (DEÜ, 2016).

Öğretmenler proje geliştirme çalışmalarına çok katılmamakla birlikte proje çalışmalarının *kişisel gelişime katkı sağlayacağı, kültürel etkileşimi sağlayacağı ve öğrenci başarısını artıracacağı* yönünde yüksek düzeyde görüş birliğine sahip oldukları görülmektedir. Proje çalışmalarının olası yararları arasında öğretmenlerin vurguladıkları başlıklar yer almakla birlikte özellikle ortaöğretim ve yükseköğretimde proje çalışmalarına dâhil olan öğrencilerin akademik başarılarının arttığı tespitler arasında öne çıkmaktadır (Haliloğlu, 2005; Yavuz, 2006; Erdoğan, 2007; Gültekin, 2007).

Öğretmenlerin proje geliştirme konusunda kendilerini yetersiz gördükleri alanlar ise *bilgisayar ve internet kullanımı ile yabancı dil* alanlarıdır. Her ne kadar okullara girmiş olsa da bilişim teknolojilerinin yaygın biçimde kullanılmadığı bilinmektedir (Vrasidas & McIsaac, 200; Seferoğlu, 2007; Çakır ve Yıldırım, 2009; Baydaş, Gedik ve Göktaş, 2013). Bilişim teknolojilerinin okullarda aktif kullanılamamasının en büyük nedeni ise öğretmenlerin bu konudaki bilgi ve deneyim eksiklikleridir (Davis vd, 1989; Akkoyunlu, 1995; Aşkar ve Umay, 2001; Çağıltay, Çakıroğlu, Çağıltay ve Çakıroğlu 2001; SRI, 2001; Altun, 2003; Gerçek, Köseoğlu, Yılmaz ve Soran, 2006; Akbulut ve diğ.,2008; Seferoğlu, Akbıyık ve Bulut; 2008). Oysaki bilgisayar ve internetin aktif ve doğru kullanımı proje sürecinde katılan öğrencilerin üst düzey düşünme, işbirlikli çalışma ve kendilerini buldukları projenin odağında görmelerine yardım ettiği gibi problem çözme ve iletişim kurma gibi karmaşık becerilerinin de gelişmesine fırsat sunmaktadır (SRI, 2001; Nitithamyong ve Skibniewski, 2004).

Öğretmenler, bilgisayar ve internet kullanımı konusundaki problemi aşmak için oluşturulacak olan proje ofislerinde bilişim teknolojileri öğretmenlerinin de yer almasını önermektedirler. Eğitime bilgisayarı entegre etme uygulamaları içinde aktif rol alan bilişim teknolojileri öğretmenlerinin misyonları *eğitim kurumlarının gereksinim duyduğu bilgisayar ve diğer öğretim teknolojisi ürünlerinin işlevsel kullanımı için gerekli olan yöntem ve teknikleri geliştirecek, uygulayacak ve diğer branşlardaki öğretmenlere bilgisayar destekli eğitim (BDE) yapmak konusunda yardımcı olmak* şeklinde tanımlanmaktadır (KTÜ, 2015). Dolayısıyla proje ofisleri kurulması halinde öğretmenlerin önerdikleri bilişim teknolojileri öğretmenleri bu görevi yapabilecek nitelikte oldukları görülmektedir. Teknolojik gelişmenin, değişimin kültürel değişimin daha ilerisinde olduğu 21. yüzyılda yabancı dil bilmenin, öğrenmenin önemi tartışılmaz. Eğitim sistemlerinde teknolojiden yararlanabilmek için nitelikli öğretmen yetiştirilmesi gerekmektedir (Kirschhner ve Selinger, 2003; Çelik ve Kahyaoğlu, 2007).

Öneriler

Çağın teknolojisini, bilimini öğrenmek, anlamak, sahiplenmek ve üretmek zorunda olan ülkeler eğitim politikaları kapsamında yabancı dil eğitimine ayrı bir önem vermektedirler (Demircan, 1988; Demirel, 1991; Çelebi, 2006; Özdemir, 2006; Işık, 2008). Ancak mevcut çalışma sonucunda görev yapmakta olan öğretmenler yabancı dil bilgilerini genel olarak yeterli görmediklerini ifade etmişlerdir. Oluşturulacak olan proje ofislerinde görev yapması önerilen yabancı dil öğretmenleri aracılığıyla, diğer branş öğretmenlerinin uluslararası çalışma yapma ve proje yazma sürecine destek vermeleri sağlanarak sorunun kısa vadede etkin çözümü sağlanabilecektir.

Yeniçağın öğretmenlerinden kendilerini sürekli yenilemeleri ve proje faaliyetlerine hem kendilerinin katılmaları hem de öğrencilerinin aktif katılımını sağlamaları beklenmektedir. Ancak yapılan çalışma sonucunda bu hedefe ulaşılmasının önünde bir takım engellerin

olduğu tespit edilmiştir. Bu engellerin ortadan kaldırılabilmesi için Milli Eğitim Bakanlığı bünyesindeki okullara bağlı proje ofislerinin oluşturulması ve bu ofislerde Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi ve Yabancı Diller alanından mezun en az birer öğretmenin yer alması önerilmektedir. Bu sayede okullarda proje faaliyetlerinin yaygınlaştırılması ve okullardaki tüm öğretmenlerin proje çalışmalarına aktif katılımının önünün açılacağı düşünülmektedir. Bu ofisler sayesinde okullar birer proje lokomotifine dönüştürülebilir. Bundan sonra alanda çalışma yapmayı planlayan araştırmacılara, öğretmenlerin bilgisayar/internet kullanım durumları veya bu konudaki yeterlilikleri de sorgulanarak çalışmanın geliştirilmesi önerilmektedir.

Makalenin Bilimdeki Konumu (Yeri)

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi

Makalenin Bilimdeki Özgünlüğü

Proje çalışmaları eğitimde gittikçe artan bir yere ve öneme sahiptir. Bu alanda başlıca rehberin öğretmenler olması gerekmektedir. Bu çalışma kapsamında öğretmenlerin proje çalışmalarına yönelik görüşleri ile özelde bu süreçte karşılaştıkları zorlukların belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın, öğretmenlerin proje geliştirme sürecinde karşılaştıkları zorlukların tespiti ve bu alanda yapılacak çalışmalara yol göstermesi bakımından önemli olduğu düşünülmektedir. Ayrıca çalışma kapsamında elde edilen sonuçların Milli Eğitim Bakanlığının yapılanma sürecine katkı sağlayacağı da söylenebilir.

Kaynaklar

- Akbulut, Y., Uysal, Ö., Odabasi, H. F. ve Kuzu, A. (2008). Influence of gender, program of study and PC experience on unethical computer using behaviors of Turkish undergraduate students. *Computers & Education*, 51(2), 485-492.
- Akkoyunlu, B. (1995). Bilgi teknolojilerinin okullarda kullanımı ve öğretmenlerin rolü. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(11).
- Altun, A., (2003). Öğretmen adaylarının bilişsel stilleri ile bilgisayara yönelik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi, *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 2(1).
- Artto, K., Kujala, J., Dietrich, P. & Martinsuo, M. (2008). What is project strategy?. *International Journal of Project Management*, 26(1), 4-12.
- Aşkar, P. ve Umay, A. (2001). İlköğretim matematik öğretmenliği öğrencilerinin bilgisayarla ilgili öz-yeterlik algısı. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(21).
- Baki, A. ve Bütüner S. Ö. (2009). Kırsal kesimdeki bir ilköğretim okulunda proje yürütme sürecinden yansımalar. *İlköğretim Online*. 8(1), 146-158.
- Baydaş, Ö., Gedik, N. ve Göktaş, Y. (2013). Öğretmenlerin bilişim teknolojileri kullanımı: 2005-2011 Yıllarının Karşılaştırılması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28 (28-3).
- Cakir, R., & Yildirim, S. (2009). What do computer teachers think about the factors affecting technology integration in schools. *İlköğretim Online*, 8(3), 952-964..
- Comenius. (2012). *Comenius 1 Okullar İçin El Kitabı*. Avrupa toplulukları resmi yayın ofisi. Lüksemburg.

- Çağiltay, K., Çakıroğlu, J., Çağiltay, N. ve Çakıroğlu, E. (2001). Öğretimde bilgisayar kullanımına ilişkin öğretmen görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(21).
- Çelebi, D. (2006). Türkiye’de anadili eğitimi ve yabancı dil öğretimi. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(2), 285-307.
- Çelik, H. C. ve Kahyaoğlu, M. (2007). İlköğretim öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik tutumlarının kümeleme analizi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(4), 571-586.
- Davis, F. D., Bagozzi, R. P. ve Warshaw, P. R. (1989). User acceptance of computer technology: a comparison of two theoretical models. *Management science*, 35(8), 982-1003.
- Demircan, Ö. (1988). *Dünden Bugüne Türkiye’de Yabancı Dil*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Demirel, Ö. (1991). Türkiye’de yabancı dil öğretmeni yetiştirmede karşılaşılan güçlükler. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6, 25-39
- Demirhan, C. ve Demirel, Ö. (2003). Program geliştirmede proje tabanlı öğrenme yaklaşımı. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.3(1),48-61
- DEÜ, (2016). Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Vizyon ve Misyon, <http://web.deu.edu.tr/bote/b%C3%B6l%C3%BCm/> adresinden 06.01.2016 tarihinde erişilmiştir.
- Erdem, M. (2002). Proje tabanlı öğrenme. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22,172-179.
- Erdem, M. ve Akkoyunlu, B. (2002). İlköğretim sosyal bilgiler dersi kapsamında beşinci sınıf öğrencileriyle yürütülen ekiple proje tabanlı öğrenme üzerine bir çalışma. *İlköğretim Online*, 1(1),2-11.

- Erdoğan, G. (2007). *Çevre Eğitiminde Küresel Isınma Konusunun Öğrenilmesinde Proje Tabanlı Öğrenmenin Etkisi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Zonguldak
- Erhorn-Kluttig, H., Erhorn, H., Höfle, C., Görres, J., & Thomsen, K. E. (2016). EU Project" School of the Future"-Refurbishment of School Buildings Toward Zero Emission with High-Performance Indoor Environment. *ASHRAE Transactions*, 122, 315.
- Gerçek, C., Köseoğlu, P., Yılmaz, M. ve Soran, H. (2006). Öğretmen adaylarının bilgisayar kullanımına yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30,130-139.
- Gültekin, M. (2007). Proje tabanlı öğrenmenin beşinci sınıf fen bilgisi dersinde öğrenme ürünlerine etkisi, *İlköğretim Online*, 6(1),93-112.
- Güven, İ. (2013). Fen ve teknoloji öğretmen adaylarının proje yönetimi deneyimlerinin değerlendirilmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Özel Sayı (1), 204-218.
- Haliloğlu, Z. (2005). *İlköğretim II. Kademe Bilgisayar Ders Müfredatına Proje Tabanlı Öğretim Yöntemiyle Yeni Bir Yaklaşım*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.
- Harada, V. H., Kirio, C., & Yamamoto, S. (2015). Project-based learning: rigor and relevance in high schools. *School Library Management*, 157.
- Işık, A. (2008). Linguistic imperialism and foreign language teaching. *The Journal Of Asia TEFL*, 5(1),119-140.
- Kaptan, F. (1998). *Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri* (11. Baskı), Ankara: Tekışık Web ofsetleri.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

- Karataş, S. ve Özcan, S. (2010). Yaratıcı düşünme etkinliklerinin öğrencilerin yaratıcı düşüncelerine ve proje geliştirmelerine etkisi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(1), 225-243.
- Kirschhner, P. ve Selinger, M. (2003). The state of affairs of teacher education with respect to information and communications technology. *Technology, Pedagogy and Education*, 12(1), 5–17.
- Korkmaz, H., ve Kaptan, F. (2001). Fen eğitiminde proje tabanlı öğrenme yaklaşımı. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 20(20),193-200.
- Korkmaz, H., ve Kaptan, F. (2002). Fen eğitiminde proje tabanlı öğrenme yaklaşımının ilköğretim öğrencilerinin akademik başarı, akademik benlik kavramı ve çalışma sürelerine etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 22, 91-97.
- KTÜ, (2015). Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü Misyonu, <http://www.ktu.edu.tr/bote> adresinden 23.03.2015 tarihinde erişilmiştir.
- Kubinova, M., Novotna. J., ve Littler. G. H. (1998). Projects and mathematical puzzles.- a tool for development of mathematical thinking. Inge Schwank (Ed.) *Mathematics Education*, Osnabrück
- Kuster, J., Huber, E., Lippmann, R., Schmid, A., Schneider, E., Witschi, U., ve Wüst, R. (2015). What is a Project?. In *Project Management Handbook*, Springer Berlin Heidelberg.
- Nitithamyong, P., ve Skibniewski, M. J. (2004). Web-based construction project management systems: how to make them successful?. *Automation in construction*, 13(4), 491-506..
- Önen F., Mertoğlu H., Saka M. ve Gürdal A. (2010). Hizmet İçi Eğitimin Öğretmenlerin Proje ve Proje Tabanlı Öğrenmeye İlişkin Bilgilerine ve Proje Yapma Yeterliliklerine Etkisi: Öpyp Örneği. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 11(1),137-158.

- Özdemir, E. A. (2006). Türkiye’de İngilizce öğreniminin yaygınlaşmasının nedenleri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1),28-35.
- Saracaloğlu, S., Akamca, G. Ö. ve Yeşildere, S. (2006). İlköğretimde proje tabanlı öğrenmenin yeri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(3), 241-260.
- Seferoğlu, S. S. (2007). İlköğretim bilgisayar dersi öğretim programı: Eleştirel bir bakış ve uygulamada yaşanan sorunlar. *Eurasian Journal of Educational Research*, 29, 99-111.
- Seferoğlu, S. S., Akbıyık, C. ve Bulut, M. (2008). İlköğretim öğretmenlerinin ve öğretmen adaylarının bilgisayarların öğrenme/öğretme sürecinde kullanımı ile ilgili görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35, 273-283.
- Seferoğlu, S.S., (2004). Öğretmen yeterlikleri ve mesleki gelişim. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim*, 58, 40-45.
- Shenhar, A. (2015). What is Strategic Project Leadership?. *Open Economics and Management Journal*, 2(1)..
- Solomon, G. (2003). Project-based learning: A primer. *Technology And Learning Dayton*, 23(6), 20-20.
- SRI International. (2001). Silicon valley challenge 2000: Year 4. San Jose. CA: Joint. <http://www.sri.com/sites/default/files/publications/imports/MMPY5rpt.pdf> adresinden 10.10.2015 tarihinde erişilmiştir.
- Ural A. ve Kılıç, İ. (2006). *Bilimsel araştırma süreci ve SPSS ile veri analizi*. Ankara:Detay Yayıncılık.
- URL-1. (2016). Milliyet gazetesi, AB Fonu çok, Türkiyede proje yok, <http://www.milliyet.com.tr/2006/12/26/son/sonsiy06.asp> adresinden 11.01.2016 tarihinde indirilmiştir.

- URL-2. (2016). Türkiye yeteri kadar proje üretmiyor, http://www.karamandan.com/-Türkiye_Yeterli_Sayida_Proje_Uretmiyor-h4047.html adresinden 11.01.2016 tarihinde erişilmiştir.
- Vrasidas, C., ve McIsaac, M. S. (2001). Integrating technology in teaching and teacher education: Implications for policy and curriculum reform. *Educational Media International*, 38(2/3), 127- 132.
- Yavuz, S. (2006). *Proje Tabanlı Öğrenme Modelinin Kimya Eğitimi Öğrencilerinin Çevre Bilgisi İle Çevreye Karşı Tutumlarına Olan Etkisinin Değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- YOK, 2007. TC. Yüksek Öğretim Kurulu Eğitim Fakültesi Öğretmen Yetiştirme Lisans Programları, <Http://Www.Yok.Gov.Tr/Documents/10279/30217/E%C4%9e%C4%B0t%C4%B0m+Fak%C3%9ciles%C4%B0%20%C3%96%C4%9eretmen+Yet%C4%B0%C5%9et%C4%B0rme+L%C4%B0sans+Programları.Pdf/054dfc9e-A753-42e6-A8ad-674180d6e382>. Adresinden 02.01.2015 tarihinde erişilmiştir.
- Zeren Özer, D. ve Özkan, M. (2012). Proje Tabanlı Öğretimin Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Bilimsel Süreç Becerileri Üzerine Etkisi. *Türk Fen Eğitimi Dergisi*. (9),3.

EK-1. Proje geliştirme sürecine yönelik öğretmen görüşlerini belirleme anket formu

PROJE GELİŞTİRME SÜRECİNE YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİ

BELİRLEME FORMU

Proje, önceden belirlenmiş bir süre içerisinde değişim yaratmayı hedefleyen, birbiriyle ilişkili amaç ve hedefleri olan, uygulanması sonucunda çeşitli ürünlerin elde edildiği bir çalışmadır.

Bu anket, siz değerli öğretmenlerin proje geliştirme ve yönetimi sürecine yönelik düşüncelerinizi belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki maddelerle ilgili sizi yansıttığını düşündüğünüz ifadeleri işaretlemeniz istenmektedir. Yanıtlarınız gizli tutulacağı için samimi bir şekilde size uygun cevapları işaretlemenizi rica eder zaman ayırdığınız için teşekkür ederim.

BÖLÜM I- KİŞİSEL BİLGİLER

1. Cinsiyetiniz:	☐ Kadın	☐ Erkek		
2. Eğitim Durumunuz:	☐ Önlisans	☐ Lisans	☐ Yüksek lisans	☐ Doktora
3. Mesleki Deneyiminiz:	☐ 0-5 Yıl	☐ 6-10 Yıl	☐ 11-15 Yıl	☐ 16 Yıl ve üzeri
4. Mezun olduğunuz üniversite ve Branşınız :			
5. Bildiğiniz Yabancı Diller ve Seviyesi:				
☐ İngilizce	☐ İyi	☐ Orta	☐ Düşük	☐ Yok
☐ Almanca	☐ İyi	☐ Orta	☐ Düşük	☐ Yok
☐ Fransızca	☐ İyi	☐ Orta	☐ Düşük	☐ Yok
☐ Diğer.....	☐ İyi	☐ Orta	☐ Düşük	

BÖLÜM- II PROJE GELİŞTİRMEYE YÖNELİK GÖRÜŞLER

1. Daha önce bir projede görev aldınız mı? ☐ Evet ☐ Hayır <u>Hangi tarihlerde görev aldınız?</u> <u>Toplam kaç projede görev aldınız?</u>
2. Proje geliştirme ve yönetimi konusunda herhangi bir eğitim aldınız mı? ☐ Evet ☐ Hayır
3. Sizce bir projenin olası katkıları nelerdir?(Birden fazla seçim yapabilirsiniz.) ☐ Kişisel gelişime yardımcı olur. ☐ Maddi kazanç sağlar. ☐ Kültürel etkileşimi sağlar. ☐ Dil gelişimine katkı sağlar. ☐ Öğrencilerin başarısını artırır. ☐ Diğer.....
4. Proje geliştirme konusunda aşağıdaki konuların hangilerinde yardım almak istersiniz?(Birden fazla seçim yapabilirsiniz.) ☐ Yabancı Dil ☐ Proje yönetimi ☐ Proje geliştirme ☐ Bilgisayar kullanımı ☐ Proje yazma ☐ internet kullanımı ☐ Güncel projeler(Erasmus, AB projeleri vb.) ☐ Diğer.....
5. Gönüllü olarak bir projede görev almak ister misiniz? ☐ Evet ☐ Hayır Neden?.....
6. Okulunuzda proje geliştirmek istediğinizde bilgi \yardım alabileceğiniz özel bir birim var mı?(proje ofisi vb.) ☐ Var ☐ Yok

Cevabınız olumlu ise 6. ve 7. soruyu cevaplamayınız.

7. Okulunuzda proje geliştirmek istediğinizde size her konuda yardımcı olabilecek bir birim kurulmasını ister misiniz?

Evet Hayır

8. Okulunuzda bir proje geliştirme birimi kurulsa, bu birimde hangi branşlardan öğretmenlerin olmasını gerekli görürsünüz? Önem derecesine göre sıralayınız.

1.
2.
3.
4.
5.

Değerli katılımınız için teşekkür ederiz....